ROMÂNIA

CONSILIUL LEGISLATIV

AVIZ
referitor la proiectul Legii muzeelor şi colecţiilor

Analizând proiectul **Legii muzeelor şi colecţiilor**, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.143 din 18.08.2000,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 şi art.48(2) din Regulamentul de organizare şi funcţionare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observaţii şi propuneri:

1. Prezentul proiect de lege reglementează cadrul juridic general de organizare şi funcţionare a muzeelor şi colecţiilor în România, stabilind rolul administraţiei publice centrale şi al organismului ştiinţific de specialitate în domeniu, precizează funcţiile pe care trebuie să le îndeplinească o instituţie sau o colecţie privată pentru a putea fi considerată muzeu sau colecţie de interes public şi stabileşte clasele în care se pot încadra muzeele şi colecţiile de interes public, precum şi modalităţile prin care se pot înfiinţa, funcţiona sau desfiinţa asemenea aşezăminte de cultură.

2. Cu privire la Titlul II, Cap.I referitor la înfiinţarea muzeelor şi colecţiilor de către persoane fizice şi persoane juridice de drept public sau privat, dispoziţiile în materie ridică unele probleme practice. Astfel, dacă o persoană fizică sau o persoană juridică privată ar dori să colecţioneze diferite bunuri, potrivit textului art.13 alin.(2) din proiect, ar avea nevoie de **un aviz prealabil**, obligatoriu al Comisiei Naţionale a Muzeelor şi Colecţiilor.

Or, activitatea de colecţionar - care se poate întinde pe durate mari - nu prezintă interes pentru terţe persoane decât atunci când exponatele adunate o pot impune ca o noutate. În aceste condiţii, se poate pune întrebarea de ce acest aviz este cerut **prealabil**, când colecţia nu are încă o valoare determinată şi nu atunci când iniţiatorul vrea **s-o oficializeze şi s-o deschidă pentru public**.

Nefăcându-se nici o distincție în cadrul art.13 şi 14, precum şi apelarea la Ministerul Culturii ca fiind **autoritate unică de acreditare**, dispoziția apare ca o soluție în dezacord cu autonomia de voință a persoanei şi, de asemenea, cu autonomia locală, atunci când expoziția/colecția nu este de **interes național ci doar local**.

3. La art.11 lit.b) şi c) se includ în patrimoniul muzeal şi "bunuri imobile clasate ca monument istoric", respectiv "rezervații muzeale constituite din terenurile, amenajările şi construcțiilc reprezentând mărturii materiale ...", dar care, conform proiectului Legii monumentelor istorice (aflată la promulgare) se încadrează în această categorie a monumentelor istorice. Semnalăm că în această situație vor exista bunuri supuse unei **duble protecții**, sistem care însă nu va avea efect protector ci, mai degrabă, va crea o multitudine de probleme birocratice proprietarului (două feluri de avize: unul de la Comisia Monumentelor Istorice şi altul de la Comisia Muzeelor şi Colecțiilor, iar apoi, un alt rând de avize duble pentru orice modificare sau înstrăinare a bunului etc.).

În raport cu observațiile formulate mai sus, propunem inițiatorului să reanalizeze textul art.11 lit.b) şi c) în sensul unei redactări de natură a evita situații în care aceleaşi bunuri să fie calificate în două moduri diferite şi, deci, să fie supuse unui dublu sistem de protecție instituit prin două acte normative diferite.

4. La art.14 alin.(5) se prevede că acreditarea "poate conține condiții şi **recomandări**", iar la alin.(6) al aceluiaşi articol se precizează că nerespectarea "... condițiilor şi **recomandărilor** duce la retragerea acreditării".

Considerăm necesar ca textul să fie reanalizat şi reformulat, avându-se în vedere că, principial, "recomandările" nu au forță juridică obligatorie şi, deci, nu pot atrage consecințe juridice de natura celor prevăzute.

5. Art.14 alin.(7) prevede că deschiderea muzeelor şi colecțiilor fără acreditare "se pedepseşte ...".

Pentru un plus de rigoare normativă, propunem înlocuirea acestei expresii cu expresia "se sancționează".

6. La art.15 alin.(1), după cuvântul "integrității", propunem completarea textului cu sintagma "... patrimoniului muzeal şi al colecției", întrucât desființarea muzeelor şi colecțiilor trebuie corelată cu obligația păstrării integrității şi conservării **întregului patrimoniu**, adică nu numai al colecțiilor, aşa cum rezultă din text, ci şi al muzeelor.

7. Art.17 face referire la "instituții **complexe**, noțiune care nu este însă nici explicată, nici definită.

8. Potrivit dispozițiilor art.18(1) din proiect, muzeele şi colecțiile pot fi de importanță națională, județeană, orășenească sau comunală, folosindu-se drept criteriu de clasificare valoarea, mărimea şi semnificația patrimoniului cultural.

În același timp, potrivit art.20 din proiect, în funcție de subordonare, muzeele şi colecțiile pot fi de subordonare centrală, județeană sau locală.

Pentru o mai bună şi corectă înțelegere şi interpretare a normelor cuprinse la art.18 şi art.20 din proiect, propunem inițiatorului reanalizarea textelor celor două articole, în sensul folosirii unei terminologii unitare, indiferent de criteriile de clasificare folosite.

Formulăm această propunere cu atât mai mult cu cât muzeele şi colecțiile de importanță regională nici nu se regăsesc în clasificarea pe bază de subordonare prevăzută la art.20 din proiect.

9. Art.18 alin.(5) precizează că muzeele şi colecțiile sunt clasificate prin ordin al ministrului culturii, la propunerea Comisiei Naționale a Muzeelor şi Colecțiilor.

Considerăm că în corpul legii trebuie reglementat şi modul de rezolvare a contestațiilor formulate împotriva respectivului ordin, organele care la soluționează şi termenele.

10. Cu privire la definiția folosită în art.21 alin.(2) al proiectului, limitarea titulaturii de "muzeu național" doar pentru o **singură unitate** muzeală din domeniile arătate în text, poate naşte o evidentă contradictorialitate. Putem exemplifica, în cazul Muzeului Satului din Bucureşti care, poate avea contracandidați la această titulatură Muzeul din Dumbrava Sibiului, Casele muzeu din Pădurea Verde Timişoara, cele din Pădurea Hoia Cluj, sau cazul Muzeelor literaturii române din Iaşi şi Bucureşti; or, în asemenea cazuri, pe structura unei unități anume se poate constitui unitatea muzeală națională, celelalte reprezentând **secții ale acesteia**.

Propunem soluționarea acestei probleme printr-un alineat nou al art.21.

11. La art.24 alin.(2) considerăm necesar să se fixeze un termen legal înăuntrul căruia poate fi recuperată taxa de moştenire neplătită de către proprietarul patrimoniului în cauză.

12. La art.28 alin.(1) în rândul 1, după cuvântul "colecțiilor" se impune introducerea expresiei "instituții publice" pentru a corespunde cu titlul Cap.IV.

13. Conform dispoziţiilor art.30(1) din proiect, Ministerul Culturii urmăreşte **aplicarea** strategiei naţionale în domeniul muzeelor şi colecţiilor, strategie care, potrivit art.33, este avizată de Comisia Naţională a Muzeelor şi Colecţiilor.

Din analiza celor două texte nu rezultă însă **cine elaborează** strategia naţională în domeniul muzeelor şi colecţiilor. Semnalăm că această obligaţie este prevăzută în sarcina Ministerului Culturii, prin art.5 pct.5.7. lit.a) din Hotărârea Guvernului nr.134/1998 privind organizarea şi funcţionarea ministerului.

De aceea, propunem iniţiatorului reformularea rândului unu al art.30 (1) astfel:

"Ministerul Culturii **elaborează** împreună cu Comisia Naţională a Monumentelor Istorice şi Comisia Naţională a Muzeelor şi Colecţiilor strategia naţională ... şi urmăreşte aplicarea acesteia ".

14. Art.31 lit.c) stabileşte în sarcina Ministerului Culturii acreditarea muzeelor şi colecţiilor, normă ce pare a fi în contradicţie cu textul de la lit.b) din cadrul aceluiaşi articol cu privire la aprobarea înfiinţării muzeelor şi colecţiilor de către acelaşi minister.

Pentru mai multă concizie în exprimare, propunem completarea normei de la lit.c) cu precizarea că se referă la acreditarea muzeelor şi colecţiilor ce funcţionează deja la data aplicării prezentului act normativ.

15. La art.35 alin.(1) lit.a), contravenţia este formulată eliptic; dacă muzeul este în renovare şi este împiedicat accesul publicului, fapta mai constituie contravenţie?

16. La art.42, în conformitate cu cerinţele normelor de tehnică legislativă prevăzute la art.61 alin.(3) din Legea nr.24/2000 este necesar să se precizeze în mod expres dispoziţiile legale avute în vedere a fi abrogate.

17. Proiectul de lege trebuie să conţină denumirea autorităţii legiuitoare sub formula introductivă consacrată: "Parlamentul României adoptă prezenta lege".

PREŞEDINTE

Valer DORNEANU

CONSILIUL LEGISLATIV * PREŞEDINTE *

Bucureşti
Nr. 1009/15.09.2000